

Marie Ørgaards prædiken langfredag

Taler

Marie Ørgaard
Sognepræst i Holmens Kirke

Dato

29. marts 2024

Sted

Holmens Kirke

Omstændigheder**Prædikentekster**

Lukasevangeliet kapitel 23, vers 26-49

Salmer

Tunge, mørke natteskyer
Kom, hjælp mig, Herre Jesus
Jeg har en angst som aldrig før
Hil dig, Frelser og Forsoner

I gamle dage ofrede man til guderne og Gud. Man ofrede afgrøder, dyr, en særlig smuk potte af ler, smykker. Ja, sommetider ofrede man også mennesker. Det var for at holde den gode forbindelse til de guddommelige kræfter ved lige. Sådan en slags noget og noget tankegang.

I det jødiske samfund, Jesus levede i, var ofringer normalt. Her op til påsken var det, at han ryddede salget af offerdyr på pladsen foran templet i Jerusalem. Han var rasende. Vennerne blev usikre. Hvad skete der lige for ham der? Sikke et udbrud. Her skulle ikke sælges offerdyr og tingeltangel.

Men offertanken var en del af kulturen. Vi kender den fra fortællingen om Kain og Abel. Gud tager imod Abels offergave, men ikke Kains. Det har voldsomme konsekvenser for begge brødre. Abraham er parat til at ofre sine kære søn, Isak, da Gud beder ham om det, og han slipper i sidste øjeblik.

Og israelitterne ofrede det førstefødte lam og smurte blodet på dørstolperne i den første påske, så dødens engel gik forbi deres huse i den nat, hvor alt førstefødt blandt drengebørn og hankøn ellers måtte lade livet. Det var den tiende plage. Det jødiske folk blev sat fri af slavetilværelsen i Ægypten og drog afsted gennem ørkenen.

I vores tid taler vi stadig om ofre. Man kan være offer for et mord, for stalking,

for dårlig opførsel, for mobning. Man kan være et medieoffer eller et offer for krænkelser.

Det er lidt uklart, hvem der egentlig har glæde af at indånde duften fra offerbalet nu om stunder. Gud er det vel næppe. Måske en personlig tilfredsstillelse for bødlen, for publikum og sommetider også for den, der påberåber sig offerrollen.

Sidegevinster har der vel alle dage været, når man ofrede. Man fik også selv noget ud af det. Det var ikke kun for gudernes skyld, at man gjorde det. Gav det, giver det følelsen af frihed? Af at have sat et punktum og begynde på en frisk? Af at skille sig ud? At skille sig af?

Man kan også være mere direkte og bevidst i sine ofringer, når man ofrer sit ægteskab for sit arbejde, eller sit arbejdsliv for sit privatliv. Man kan også ofre kontakten med sine børn i en hård skilsmisse eller sine juridiske rettigheder. Engang imellem kan de personlige ofre være uendeligt pinefulde, men måske nødvendige for at situationen ikke bliver endnu værre. Som i krige.

Jesus ofrer sig. Det er essensen af påsken. Gud overtager offerets plads. Det er jo helt forkert. Det sker ingen andre steder, i ingen andre religioner. Bevægelsen mellem Gud og mennesker vendes om. Noget for noget-tanken brydes. Han ofrer sig for vores skyld af kærlighed, som det lyder igen og igen i kirkens rum.

Men hvad betyder det for dig og mig? Vi ofrer stadig hinanden, kaster nogen under bussen, som man siger, eller ofrer os selv. Hvad hjælper Guds offer? Vi er jo ikke blevet et hak bedre siden den påske for knap 2000 år siden, hvor Jesus overtog den uskyldigt dømtes plads.

Fortællingen om, at Gud trængte gennem membranen til vores tilværelse, når et klimaks her. Vi kan på den ene eller den anden måde alle spejle vores liv i lidelsesberetningens personer. De er genkendelige til hver en tid. Vi er vitterlig ikke blevet bedre.

Peter, der alligevel ikke kan holde fast i sit løfte, Judas' fatale forræderi, Pilatus kone, der står og tripper nervøst uden gennemslagskraft, Pilatus selv, den frustrerede leder, der ikke ved, hvad han skal gøre og ikke tør tage autoriteten på sig, ypperstepræsterne, menneskemængden, medløberne, der kun ser et lille

udsnit af verden og handler opdannede ud fra det, Herodes, der bare synes hele optrinnet er underholdende, og Jesus midt i det hele, der er offer for et jusitsmord. Det er sket hundrede af gange siden. Intet er forandret.

Og så alligevel. Jesus er ikke en hvilken som helst uskyldig dømt. Og vi, der hører fortællingen, er fuldt ud klar over, at det ikke slutter med langfredag. Han står op igen. Vi kender resten af historien. Han er Gud. Og vi hører den på den baggrund. Han overkommer det her. Han er netop kommet til os for at gennemgå det her sammen med os. Lidelsen, døden, sorgen - når vi pådrager os en uoverstigelig skyld. Kun en Gud, der kender lidelsen, kan hjælpe et lidende menneske.

Vi er aldrig alene i noget mørke, og vi skal ikke betale os ud af det. Vi skal ikke holde forbindelsen til de guddommelige kræfter ved lige. Det har han gjort. Det var det, han kom for at gøre. Vi kan ikke være noget sted i verden eller bag den, hvor Gud selv ikke allerede har været og er lige ved siden af os. Hans offer er vores livsmod. Amen.

Kilde

Manuskript tilsendt af taler

Kildetype

Digitalt manuskript

Tags

Anden tekstrække, Langfredag, Prædiken, Prædikener fra 2000-tallet

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/marie-orgaards-praediken-langfredag>